

Vejledning

Ansøgning om støtte til udrustning af godslokomotiver med ETCS og STM

Indhold

1	Baggrund	3
2	Hvad kan der søges til	3
3	Hvem kan søge (målgruppe)	3
4	Ansøgning om tilskud og behandling af ansøgninger	4
5	Kriterier for godslokomotivers tilknytning til det danske jernbanenet	4
6	Tekniske ansøgningskriterier	5
7	Udbetaling af tilskud	7
8	Bankgaranti	8
9	Ændringer og tilsyn	8
10	Regnskab og revision	9
11	Andre forhold	9
12	Kontakt	10

1 Baggrund

Som led i udrulningen af det nye signalsystem, ERTMS, på den danske fjernbane har Banedanmark mulighed for at kompensere jernbanegodsvirksomheder for op til halvdelen af deres udgifter i forbindelse med indkøb og installation af nyt togkontrolanlæg til godslokomotiver.¹

Folketinget har bevilget 57,3 mio. kr. (pl-2022) til formålet. Puljen prisopregnes ikke.

Vejledningen søger at hjælpe potentielle ansøgere af støttepuljen til ETCS-udrustning af godslokomotiver med information om ansøgningskriterier, proces for ansøgning, tildeling af støtte mv.

2 Hvad kan der søges til

Der kan samlet søges om maksimalt 50% kompensation af de samlede direkte omkostninger ved anskaffelse og installation af ETCS² og dansk STM. Der kan ikke søges om dækning af indirekte omkostninger og projektomkostninger.

Der kan også søges om tilskud til godslokomotiver, der importeres til Danmark med forud installeret ETCS-udstyr til anvendelse på det danske jernbanenet.

Såfremt der er opnået eller opnås anden offentlig støtte (herunder EU-støtte) til udrustning af det pågældende godslokomotiv med STM og/eller ETCS, skal man være opmærksom på, at det maksimalt er muligt at opnå støtte af op til 50% af de direkte omkostninger ved anskaffelse og installation af udstyr på et konkret godslokomotiv på tværs af de forskellige offentlige støttepuljer.

Er der ansøgt eller planlægges ansøgning om EU-støtte eller støtte fra anden offentlig myndighed, skal det angives i ansøgningen til Banedanmark. Hvis der er fremsendt ansøgning om støtte til EU eller anden offentlig myndighed, skal ansøgningen hertil vedlægges ansøgningen til Banedanmark.

3 Hvem kan søge (målgruppe)

Jernbanegodsoperatører med tilladelse efter reglerne i jernbanelovens § 9 og sikkerhedscertifikat efter regler i jernbanelovens § 58 samt virksomheder, der

¹ Godslokomotiv er defineret som et strækingslokomotiv eller et rangerlokomotiv. Definitionen udelukker dermed arbejdskøretøjer. Derimod kan der gives støtte til lokomotiver, som anvendes i forbindelse med infrastrukturarbejder.

² Der ydes ikke tilskud til indkøb og installation af GSM-R radio.

har sikkerhedscertifikat efter reglerne i jernbanelovens § 11, stk. 2 med egne og/eller leasede godslokomotiver, som opererer eller fremover ønsker at operere på den danske jernbane med godslokomotiver, som har en gyldig ibrugtagningstilladelse.

4 Ansøgning om tilskud og behandling af ansøgninger

Der kan ansøges om tilskud frem til den 31. august 2025, hvor en fyldestgørende ansøgning senest skal være modtaget.

Ansøgning om tilskud indgives ved at anvende ansøgningskemaet tilgængeligt på Banedanmarks hjemmeside.

Banedanmark behandler ansøgningerne i den rækkefølge, Banedanmark modtager dem. Banedanmark vil løbende foretage en gennemgang af de indsendte ansøgninger i den modtagne rækkefølge og fortløbende foretage tildeling af midler. Ansøgninger vil således blive behandlet efter først-til-mølle-princippet.

Ordningen afsluttes, når støttepuljen er opbrugt eller ved den planlagte slutdato.

Banedanmark vil efter modtaget ansøgning foretage en gennemgang af ansøgningen og senest op til otte uger efter meddele resultatet heraf.

Banedanmark kan til enhver tid anmode om yderligere oplysninger i forbindelse med behandling af en ansøgning.

Bemærk, at et støttet projekt skal være afsluttet med en ibrugtagningstilladelse, som Banedanmark skal modtage senest den 31. december 2027 for at være berettiget til støtte, ellers bortfalder tilsagnet.

5 Kriterier for godslokomotivers tilknytning til det danske jernbanenet

Der kan ansøges om støtte til godslokomotiver, som de seneste fem år hver for sig har kørt mindst 50.000 kilometer³ eller i de seneste fem år har været anvendt mindst 5.000 driftstimer på det danske jernbanenet.⁴

Ansøger skal forpligte sig til at fortsætte denne drift, sådan at det samme antal kilometer/driftstimer erlægges på det danske jernbanenet i den efterfølgende femårige periode.

³ Togkilometer omfatter også tomkørsel i forbindelse med placering af materiel.

⁴ Driftstimer er timer, hvor godslokomotivet er i drift og bemanded men ikke nødvendigvis i bevægelse i forbindelse med infrastrukturarbejder på den danske jernbane.

I tilfælde af handel med godslokomotiver er historisk kørsel tilknyttet det enkelte godslokomotiv og ikke jernbanegodsvirksomheden.

Godslokomotiver, som ikke lever op til ovenstående krav om tilknytning, kan dokumentere tilknytning til det danske jernbanenet, hvis ansøger for hver af de støttemodtagende godslokomotiver over en fremadrettet periode på fem år forpligter sig til at erlægge mindst 50.000 km eller 5.000 driftstimer på det danske jernbanenet.

Udstyr importeret til Danmark

Hvis lokomotiver, som allerede har fået installeret ETCS-udstyr, importeres til Danmark for anvendelse på det danske jernbanenet, kan de få støtte på samme vilkår som lokomotiver, hvor udstyret eftermonteres. Ansøger skal kunne dokumentere de specifikke omkostninger til udstyr og installation samt udstyrets alder, således at Banedanmark kan beregne den tildelte støtte på en veldokumenteret måde på grundlag af saldoafskrivningsmetoden over 25 år.

6 Tekniske ansøgningskriterier

Et godslokomotiv kan komme i betragtning til at modtage støtte til installation af STM- og/eller ETCS-udstyr, når der indgået kontrakt eller modtaget bindende tilbud fra en leverandør om installation i det pågældende godslokomotiv.

Det er et krav for tildeling af støtte, at der sammen med ansøgningen fremsendes en kopi af indgåede aftaler med leverandør samt gældende leverandørtilbud som dokumentation for ovenstående.

Der kan ansøges om støtte til ETCS-togkontrolanlæg, som lever op til følgende tekniske ansøgningskriterier:

- Udstyret skal være baseret på ERTMS baseline 3 og opfylde kriterierne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om køretøjers tekniske kompatibilitet med jernbanenettet (pt.: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/1465>).
- Godslokomotiver, der ønskes anvendt på både ATC- og ERTMS-strækninger, skal desuden udrustes med dansk STM
- Banedanmark skal i forbindelse med ansøgningen modtage dokumentation for, at systemet er certificeret som interoperabelt i henhold til gældende Technical Specifications for Interoperability Control Command and Signalling (TSI CCS) gennem fremsendelse af NoBo teknisk dossier.⁵ Hvis certificeringen er baseret på undtagelser,

⁵ NoBo Teknisk dossier kaldes også NoBo file og er defineret i Interoperabilitetsdirektivet, Bekendtgørelse 2016/797/EU Annex IV afsnit

dokumenteres undtagelserne som led i interoperabilitetsdokumentationen. Ansøgningen skal vedlægges et tilsagn fra leverandøren om, at dokumentationen fremsendes til Banedanmark senest tre måneder inden test af udstyrets forenelighed i henhold til de gældende processer for ETCS System Compatibility/ESC i henhold til TSI CCS.

Hertil skal ansøger være opmærksom på følgende, generelle krav, som gælder ved installation og godkendelse af ETCS-udstyr. Disse krav er gældende, uanset om der gives støtte til installationen eller ej:

- Det indkøbte udstyr skal eftervises at være forenelig med den danske ERTMS-infrastruktur i Øst- og Vestdanmark ved eksekvering af de danske ERTMS System Compatibility (ESC) testcases med referenceinfrastrukturen i Banedanmarks testlaboratorium, Joint Test Lab. Bemærk, at dokumentation for gennemførelse af ESC-test og Notified Body ESC check indgår i kravene til ansøgning om køretøjsgodkendelse i Den Europæiske Unions Jernbaneagenturs (ERA) One Stop Shop (OSS).
- De danske ESC-test cases er udviklet af Banedanmark og notificeret til Den Europæiske Unions Jernbaneagentur i henhold til gældende TSI-krav. Testcases samt information om testprocessen kan findes her:
https://www.bane.dk/Jernbanevirksomhed/Udviklingsprojekter/Test-af-ETCS_ombordudstyr.
- Bemærk, at hvis interoperabilitetscertificeringen er baseret på dispensationer, er anvendelsesområdet for godslokomotivet sandsynligvis begrænset til Danmark, medmindre dispensationerne er anerkendt i andre EU-medlemsstater. Hvis godslokomotivet er beregnet til drift over grænserne til Sverige og/eller Tyskland, skal yderligere kompatibilitetstest planlægges i samarbejde med disse jernbanenetværks infrastrukturforvalterne. Banedanmark vil ikke være involveret i planlægning eller udførelse af sådanne tests på andre staters jernbaneinfrastruktur.
- Planlægning af tests såvel i Banedanmarks Joint Test Lab som på ETCS-strækninger aftales mellem Banedanmark og jernbanegodsvirksomheden eller dennes leverandør efter anmodning fra en af de to sidstnævnte.
- Sikkerhedsbevisførelse for sikker indbygning af ETCS i jernbanekøretøjer gennemføres efter de gældende processer for Common Safety Methods (CSM).

Det er ejeren af lokomotivet eller dennes leverandør, der søger godkendelser hos Trafikstyrelsen eller Den Europæiske Unions

Jernbaneagentur som beskrevet i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om godkendelse af køretøjer på jernbaneområdet (pt.: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/710>).

7 Udbetaling af tilskud

Banedanmark kan udbetale det tildelte tilskud samlet ved projektets afslutning eller i rater.

Det angives i ansøgningsskemaet, om det tildelte tilskud ønskes udbetalt samlet ved projektets afslutning eller i rater.

Ønskes det tildelte tilskud udbetalt i rater, sker det efter nedenstående kriterier.

Kriterier for udbetaling af støtte til et FoC-godslokomotiv:

- For godslokomotiver, der er First of Class (FoC), kan op til 50 pct. af dokumenterede og afholdte støtteberettigede udgifter hertil – dog maksimalt 50 pct. af det samlede tilskud til det første godslokomotiv, FoC – refunderes (1. rate), når Banedanmark har modtaget et installationsdesign godkendt af et bemyndiget organ (Notified Body, NoBo) samt dokumentation for afholdte støtteberettigede udgifter til det første godslokomotiv, FoC.
- Den resterende del af tilskuddet til det første FoC-godslokomotiv, (2. rate) kan udbetales, når Banedanmark har modtaget en kopi af ibrugtagningstilladelse (Authorisation for Placing on the Market, APOM) for ETCS-niveau 2 samt dokumentation for afholdte støtteberettigede udgifter.

Kriterier for udbetaling af støtte til et godslokomotiv, der installeres som en del af en serie:

- For godslokomotiver, der er seriegodslokomotiver, kan op til 50 pct. af dokumenterede og afholdte støtteberettigede udgifter hertil – dog maksimalt 25 pct. af tilskuddet til det enkelte lokomotiv - refunderes (1. rate), når Banedanmark har modtaget dokumentation for disse. 1. rate udbetales dog tidligst seks måneder før start af den fysiske installation af det pågældende lokomotiv og forudsætter, at der foreligger et godkendt installationsdesign for det første FoC-godslokomotiv af et bemyndiget organ (Notified Body, NoBo).
- Den resterende del af tilskuddet (2. rate) udbetales, når Banedanmark har modtaget en ibrugtagningstilladelse (Authorisation for Placing on the Market, APOM) for det enkelte lokomotiv samt dokumentation for støtteberettigede afholdte udgifter hertil. For det sidste godslokomotiv i en serie gælder dog, at 2. rate først kan udbetales efter Banedanmarks godkendelse af det samlede projekts revisorpåtegnede slutregnskab.

8 Bankgaranti

Udbetaling af tilskud er betinget af, at den ansøgende virksomhed stiller bankgaranti efter nedenstående vilkår.

Bankgarantien skal tjene til Banedanmarks sikkerhed for jernbanegodsvirksomhedens tilbagebetaling for det tilfælde, at virksomheden ikke opfylder betingelserne for modtagelse af støtte.

Ansøger skal over for Banedanmark stille en bankgaranti på anfordringsvilkår med samme pålydende værdi som det modtagne støttebeløb.

- Halvdelen af bankgarantien kan frigives, når hvert godslokomotiv har kørt 35.500 kilometer eller har været anvendt 3.500 driftstimer på det danske jernbanenet, hvilket dokumenteres ved fremsendelse af logbog for det enkelte godslokomotivs anvendelse, og under forudsætning af Banedanmarks godkendelse af det samlede projekts revisorpåregnede slutregnskab.
- Den anden halvdel af bankgarantien kan frigives, når hvert godslokomotiv har kørt de fulde 50.000 kilometer eller været anvendt 5.000 driftstimer på det danske jernbanenet, hvilket dokumenteres ved fremsendelse af logbog for det enkelte godslokomotiv og under forudsætning af Banedanmarks godkendelse af det samlede projekts revisorpåregnede slutregnskab.

9 Ændringer og tilsyn

Ændringer til et installationsprojekt, hvor der er meddelt tilsagn om tilskud, skal godkendes af Banedanmark, inden ændringen iværksættes.

Tilsyn

Banedanmark fører tilsyn med, at reglerne for tilskudspuljen overholdes, og kan i den forbindelse anmode om enhver oplysning til brug herfor fra tilskudsmodtageren.

Tilsagn om tilskud kan bortfalde, hvis:

- tilskudsmodtager har givet urigtige eller vildledende oplysninger,
- tilskudsmodtager har tilsidesat sin underretningspligt (jf. nedenfor),
- projektet ikke gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet om tilskud,
- regnskab ikke er udarbejdet i overensstemmelse med Banedanmarks instruks for udarbejdelse af regnskab (se 10) , eller
- der ikke er opnået en ibrugtagningstilladelse eller en idriftsættelsesrapport og fremsendt til Banedanmark senest den 31. december 2027.

Banedanmark kan kræve, at udbetalte tilskud skal tilbagebetales helt eller delvist, hvis tilskuddet er helt eller delvist bortfaldet i henhold til ovenstående punkter.

Underretning

Tilskudsmodtager skal straks underrette Banedanmark, hvis:

- Der er forhold, som efter ovenstående punkter kan medføre helt eller delvist bortfald af tilskud eller tilsagn om tilskud.
- Der er forhold, som efter ovenstående punkter kan medføre krav om hel eller delvis tilbagebetaling af tilskud.

Hvis et udbetalt tilskud helt eller delvist skal tilbagebetales, opkræves det skyldige beløb til betaling senest 14 dage efter påkrav. Rente fastsættes i overensstemmelse med renteloven og beregnes fra forfaldsdagen.

10 Regnskab og revision

Slutregnskab skal udarbejdes af godkendt revisor og indsendes med revisorpåtegning senest tre måneder efter afslutningen af den sidste installation i det støttede projekt.

11 Andre forhold

Hvis godslokomotivet sælges, og kriterierne for tildeling af støtte fortsat er opfyldt, kan den nye ejer ved tilsvarende sikkerhedsstillelse i form af bankgaranti samt opfyldelse af reglerne fastholde tilsagn/udbetalt tilskud.

Såfremt dette ikke ønskes, frafalder tilsagn om tilskud og eventuelt udbetalt tilskud skal tilbagebetales af modtageren.

I tilfælde af konkurs hos ansøger vil der, såfremt der er udbetalt støtte, og kriterierne ikke er opfyldt, blive anmeldt et krav i konkursboet om tilbagebetaling af den udbetalte støtte, ligesom Banedanmark vil søge fyldestgørelse i bankgaranti i det omfang, denne ikke er frigivet på konkurstidspunktet.

Sælger konkursboet godslokomotivet, kan den nye ejer ved tilsvarende sikkerhedsstillelse i form af bankgaranti samt opfyldelse af de relevante ansøgningskriterier fastholde tilsagn/udbetalt tilskud.

Såfremt konkursboet eller en ny ejer ikke ønsker at indtræde i betingelserne for tilsagn, bortfalder tilsagn, og eventuelt udbetalt støtte skal tilbagebetales.

12 Kontakt

Spørgsmål til denne vejledning, eller til støttepuljen generelt, kan rettes til Signalprogrammets programkontor på: SP_secretariat@bane.dk

Vejledning
Ansøgning om støtte til udrustning
af godslokomotiver med STM og ETCS

Version 2.0

Sagsnr.: 2022-13648

Revideret af: NLBH

Godkendt: 29-11-2022